Cechy chcú nastaviť prísnejšie kritériá

Členstvo v cechu pomáha mnohým prežiť ťažké časy. SNÍMKA: DREAMSTIME

KVALIFIKÁCIA A REMESLÁ

Aké podmienky musí splniť ten, kto chce prevádzkovať živnosť v určitom odbore. Čo všetko musí predložiť úradom, aké poplatky zaplatiť. Zisťovali sme, či sa už niečo zjednodušilo oproti minulosti.

Helena Kokolová @hn
helena.kokolova@mafraslovakia.sk

MALIARSKE PRÁE

Maliarstvo stále patrí do kategórie voľných živností a je klasifikované ako dokončovacie stavebné práce. „Živnosť, jednoducho povedané, si vie otvoriť každý a môže ísť maľovať bez výučného listu alebo dokladovania odbornej spôsobilosti," vraví Vladimír Bolík z Cechu maliarov Slovenska. Investori však už začínajú vyžadovať od realizátora maliarskych prác výučný list. „Všetko závisí od rozsahu zákazky a nárokov na kvalitu realizovaných prác."

Cech sa snaží každoročne svojich členov uspokojiť rôznymi benefitmi. „Napríklad náš generálny partner Chemolak pripravil pre všetkých členov možnosti výhodných nákupov tovarov celoplošne v ich podnikových predajniach," vraví Bolík. Prezentácii remesla pomáhajú výstavy Coneco alebo Domexpo v Nitre. „Vieme aj cez svojich partnerov zabezpečiť účasť na zahraničných podujatiach. Naši členovia dostávajú od partnerov aktuálne informácie o novinkách v oblasti náterových hmôt a povrchových úprav, ako aj technické informácie."

DERATIZAČNÉ, DEZINSEKČNÉ A DEZINFEKČNÉ PRÁCE

Na výkon deratizačných, dezinsekčných a dezinfekčných prác je potrebný prevádzkový poriadok a posudok o riziku pre prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie. Schvaľuje ho regionálny úrad verejného zdravotníctva v mieste sídla spoločnosti. Podmienkou je aj odborná spôsobilosť na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie.

„Potrebná je aj odborná spôsobilosť na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami," vraví Marek Holeš, predseda Cechu profesionálov DDD.

Preukazujú sa dokladom o aktualizačnej odbornej príprave a absolvovaní preskúšania na overenie odbornej spôsobilosti v rámci povinnej aktualizácie vedomostí minimálne raz za päť rokov. Regionálny úrad verejného zdravotníctva v sídle kraja vydáva osvedčenia len na základe vykonanej štátnej skúšky pred komisiou. Len samotné získanie osvedčenia o absolvovaní odbornej alebo aktualizačnej prípravy nie je doklad, ktorý by oprávňoval osobu, na meno ktorej bolo osvedčenie vystavené, vykonávať profesionálnu DDD činnosť. Potrebná je aj registrácia spoločnosti ako producenta vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov vrátane predruženej činnosti zberu a prepravy v zmysle zákona a požiadaviek nariadenia Európskej únie. Spoločnosť vykonávajúca DDD činnosť musí byť registrovaná na Štátnej veterinárnej a potravinovej správe. Na činnosť musí mať pridelené registračné číslo. Potrebná je aj zmluva s registrovanou spoločnosťou oprávnenou na likvidáciu živočíšnych vedľajších produktov a nebezpečných odpadov po vykonanej DDD činnosti.

STRECHÁR, KLAMPIAR, POKRÝVAČ, IZOLATÉR

Na vykonávanie tejto remeselnej živnosti je potrebný výučný list alebo dokladovanie praxe. „Máme však skúsenosti, že na strechách pracujú aj nekvalifikovaní a nezabezpečení pracovníci s takzvanými voľnými živnosťami, čo nás trápi," vraví Marek Nepela z Cechu strechárov Slovenska. V cechu sa snažia zvyšovať úroveň odbornosti uvedených strechárskych profesií. Chcú tak ochrániť aj investorov a stavebníkov od sklamania z neprofesionálnej práce.

„Trápi nás, ak na strechu prídu nekvalifikovaní robotníci s voľnými živnosťami a odvedú neprofesionálnu a nekvalitnú prácu," vraví šéf cechu. Pripomína, že práce na strechách podliehajú aj bezpečnostným predpisom pre práce vo výškach. „Nekvalifikovaný pracovník nevie, ako sa má zabezpečiť a pád zo strechy môže zanechať trvalé následky na celý život. Preto budeme stále trvať na tom, aby na strechách mohli pracovať len kvalifikovaní a odborne spôsobilí pracovníci."

Odborná verejnosť zo stavebníctva sa zhoduje a požaduje vydávanie živnostenských oprávnení len odborne spôsobilým a kvalifikovaným osobám. V súčasnosti totiž môže získať voľné živnosti a vykonávať stavebné práce ktokoľvek bez overenia jeho odbornosti. To podľa Nepelu nie je šťastné riešenie, keďže takto klesá odborná úroveň v celom stavebníctve. „Taktiež je ohrozená technická bezpečnosť a kvalita stavieb, keď stavebné práce vykonávajú neodborníci bez odbornej starostlivosti." Pri registrácii živnosti zaznamenali pokrok v elektronickej registrácii živnosti, čo cech vníma ako pozitívnu zmenu. Pri voľných živnostiach je elektronické vydanie živnosti bezplatné.

> Trápi nás, ak na strechu prídu nekvalifikovaní ľudia s voľnými živnosťami a odvedú neprofesionálnu prácu.
>
> **Marek Nepela,**
> Cech strechárov Slovenska

ZVÁRAČSKÉ ČINNOSTI

Doteraz sú tieto vysoko profesionálne práce zaradené medzi voľné živnosti. A to aj napriek existencii vyhlášok, ktoré definujú požiadavky odbornej spôsobilosti na výkon zváračských prác. Toto je podľa Jozefa Jasenáka, predsedu Cechu zváračských odborníkov, „základná necnosť v našom odbore". Deformuje požiadavky trhu práce a legislatívy. Záchranou je podľa Jasenáka medzinárodná legislatíva, ktorá kladie vysoké nároky na firmy a personál.

„Každý výrobca – dodávateľ služieb, ktorý sa môže preukázať certifikátom o zavedení systému podľa niektorej z noriem pre systém kvality vo zváraní alebo ďalšími certifikátmi pre regulované oblasti, poskytuje svojim terajším, ale i budúcim zákazníkom záruku určitej úrovne riadenia procesu zvárania. Zvyšuje tak svoju konkurenčnú schopnosť."

Úsilie zabezpečiť požadovanú kvalitu zvarových spojov viedlo k spracovaniu súboru predpisov a noriem na stanovenie a schvaľovanie postupov zvárania pred ich použitím vo výrobe. Schvaľovacie skúšky postupu zvárania sa vykonávajú ešte pred začatím zvárania vo výrobe. Cech zabezpečuje kvalifikovanú odbornú činnosť v odbore zvárania a príbuzných profesiách. Zastupuje, presadzuje a háji požiadavky a práva svojich členov voči iným subjektom. Podáva spoločné návrhy a žiadosti členov miestnym a štátnym orgánom. Zostavuje vyjadrenia k odbornej problematike. Poskytuje komplexné poradensko-konzultačné a informačné služby členskej základni. Účinne spolupracuje so štátnymi orgánmi pri zabezpečovaní a aplikácii živnostenského zákona v praxi.

REALITNÝ MAKLÉR

Od 1. februára 2020 sa pre realitnú činnosť zaviedla podmienka odborného vzdelania. Realitnú činnosť môžu vykonávať iba fyzické osoby s úplným stredným vzdelaním s maturitou a vyšším, čo platilo aj doteraz, ale od minulého roka sa už nepreukazujú päťročnou praxou, ale osvedčením o úspešnom absolvovaní akreditovaného vzdelávacieho programu – vydáva ho vzdelávacia inštitúcia akreditovaná ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu – a potvrdením o dvojročnej praxi.

„Považujeme to za zjednodušenie v zmysle časovej náročnosti na jednej strane a zvýšenie odbornosti na druhej strane," vraví Ján Palenčár, prezident Národnej asociácie realitných kancelárií Slovenska. Takže táto zmena podľa prezidenta priniesla zásadné zlepšenia. „Naďalej platí, že osoby s vysokoškolským vzdelaním ekonomického, právnického, stavebného alebo architektonického smeru môžu získať povolenie na realitnú činnosť po preukázaní dokladov o vzdelaní a nemusia absolvovať profesijný kurz."

Čo sa týka duálneho vzdelávania, tak ako ho definuje zákon, realitná činnosť v ňom nie je zahrnutá. „Naša asociácia však spolupracuje s Paneurópskou vysokou školou, Fakultou práva. V rámci spolupráce umožňujeme jej študentom absolvovať počas štúdia dvojtýždňovú prax v členských realitných kanceláriách NARKS."

Študenti sa tak priamo zúčastňujú na činnostiach v realitnej kancelárii. „Naši realitní profesionáli sa podieľajú na výučbe na Ekonomickej univerzite, ako aj Slovenskej technickej univerzite, kde priamo prednášajú témy z realitného trhu," vraví Palenčár.

POKUTY

Aké sankcie hrozia za podnikanie načierno

Živnostenský zákon určuje, ktoré podnikateľské aktivity patria pod jeho režim a ktoré nie sú živnostenským zákonom regulované. Ak je činnosť podnikaním podľa živnostenského zákona, potom ten, kto túto službu vykonáva, poskytuje, je povinný mať na to živnostenské oprávnenie. V opačnom prípade ide o neoprávnené podnikanie, ktoré, ak sa preukáže, je sankcionované podľa živnostenského zákona. Výška sankcie sa posudzuje individuálne pri zohľadnení dĺžky, času, miery závažnosti.

Aké sú maximálne pokuty

331 eur
ak neoprávnene vykonávate obchodnú, výrobnú alebo inú zárobkovú činnosť; hrozí vám aj zákaz činnosti až do jedného roka.

3 319 eur
ak spôsobom odporujúcim zákonu úmyselne vyzradíte obchodné alebo bankové tajomstvo alebo skutočnosť, na ktorú sa vzťahuje zákonom uložená povinnosť zachovávať mlčanlivosť.

1 659 eur
ak niekto prevádzkuje bez živnostenského oprávnenia činnosť, ktorá je predmetom voľnej živnosti; pokutu ukladá živnostenský úrad v sídle kraja.

3 319 eur
hrozí fyzickej alebo právnickej osobe, ak bez živnostenského oprávnenia podniká v remeselnej živnosti alebo viazanej živnosti; pokutu uloží živnostenský úrad v sídle kraja.

Výkon štátnej správy na úseku živnostenského podnikania v rámci správnych poplatkov je upravený v zákone o správnych poplatkoch. Za ohlásenie voľnej živnosti je správny poplatok 5 eur, za ohlásenie remeselnej živnosti sa platí 15 eur a za ohlásenie viazanej živnosti tiež 15 eur. Ak je ohlásenie vykonané elektronicky, pri voľnej živnosti je to bezplatne a pri regulovanej živnosti 7,50 eura.

Ďalšie poplatky

Za vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení:

na každú voľnú živnosť **5 eur**

na každú remeselnú alebo každú viazanú živnosť **15 eur**

Výpis z verejnej časti živnostenského registra za jedného podnikateľa **3 eurá**

Vydanie prehľadu údajov zapísaných v živnostenskom registri **3 eurá**

Vydanie náhradného osvedčenia o živnostenskom oprávnení náhradou za stratené, zničené, poškodené alebo odcudzené osvedčenie o živnostenskom oprávnení **6 eur**

Vydanie povolenia na vykonávanie funkcie zodpovedného zástupcu vo viac ako jednej prevádzkarni **6 eur**

Za vykonanie zmien v osvedčení o živnostenskom oprávnení **3 eurá**

Oznámenie o pozastavení prevádzkovania živnosti alebo o zmene doby pozastavenia prevádzkovania živnosti **4 eurá**

Vydanie osvedčenia o vykonaní kvalifikačnej skúšky pred skúšobnou komisiou podľa osobitného predpisu **6 eur**

Vydanie dokladu o povahe a dĺžke praxe **6 eur**

Vydanie rozhodnutia o uznaní odbornej praxe **20 eur**

Vydanie rozhodnutia o uznaní odbornej kvalifikácie občana členského štátu Európskej únie alebo štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore, a Švajčiarska na účely prevádzkovania živnosti na Slovensku **100 eur**

Vydanie potvrdenia o tom, že v živnostenskom registri nie je zápis **3 eurá**

Za prevod listinných dokumentov do elektronickej podoby za každých začatých 15 strán **5 eur**

Vydanie dokladu o tom, že poskytovanie služieb na základe živnostenského oprávnenia nie je obmedzené alebo zakázané **3 eurá**

(KOK)

Zdroj: Položka 148 prílohy zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch

OPATRENIE

Zmiernené podmienky na odklad dane

Termínom podania daňových priznaní pre daň z príjmov za rok 2020 ostáva 31. marec s možnosťou odkladu do 30. júna alebo 30. septembra. Novela daňového poriadku však odstránila viaceré prekážky pre podanie žiadosti o odklad samotného platenia dane alebo zaplatenie dane v splátkach. Týka sa to všetkých daní, či už dane z nehnuteľnosti, DPH alebo dane z príjmov. Finančná správa už zverejnila na svojom webe pokyn, ktorý hovorí o nových, podstatne miernejších podmienkach.

Dlžníci mali aj doteraz možnosť žiadať o zaplatenie dane v splátkach. Zákon však vyžadoval plnenie ďalších povinností, ako záložné právo pri nedoplatku na dani vyššom ako 3-tisíc eur či vypracovanie finančnej a ekonomickej analýzy. Pre pandémiu koronavírusu sa však situácia mnohých občanov skomplikovala, zjemnením týchto podmienok chce Finančná správa vyjsť v ústrety tým, ktorí sa dostali do finančných ťažkostí.

V okamihu, keď Finančná správa povolí odklad platenia dane, bude sa na nich hľadieť ako na subjekty bez daňového nedoplatku a budú mať možnosť čerpať aj Prvú pomoc. Podmienkou jej získania je totiž neexistencia nedoplatkov na dani z príjmov. Ľudia majú dve možnosti, ako túto podmienku splniť. Buď požiadajú o odklad platenia dane, alebo o zaplatenie dane v splátkach. Dôležité tiež je, že sa zníži aj úrok z odkladu, ktorý sa vyrubuje za obdobie povoleného odkladu alebo splátok. Namiesto desiatich percent bude po novom úrok len vo výške troch percent.

Renáta Bláhová,
poradkyňa ministra financií